

Vlaamse eretekens voor vier Rijkste Belgen

Date : 29 juni 2019

Studio 100-bazen [Hans Bourlon en Gert Verhulst](#), Soudal oprichter [Vic baron Swerts](#) en Melexis CEO [Françoise Chombar](#) zijn vier van de Rijkste Belgen en vier van de 16 “verdienstelijke Vlamingen” die op de Vlaamse feestdag 11 juli een ereteken van de Vlaamse Gemeenschap ontvangen. Het Vlaamse ereteken verleent geen voorrechten en er is ook geen geldprijs aan verbonden. Ze vormen een alternatief voor de adellijke titels die de koning traditioneel bekend maakt rond 21ste juli, de Belgische feestdag. Bij tijd en wijle steekt nog kritiek op tegen “de middeleeuwse discriminatie” die verbonden is aan adellijke titels. Maar het laatste concrete politieke verzet tegen adellijke titels dateert al van 2002 en kwam toen van [Jean-Marie Dedecker](#) en [Vincent Van Quickenborne](#).

Het is de vijfde keer dat Vlaanderen eretekens uitreikt. "Het is een eervolle onderscheiding voor personen die bijzonder verdienstelijk geweest zijn en door hun individuele uitzonderlijke talenten hebben bijgedragen aan het positieve imago van Vlaanderen", zegt afscheidnemend Vlaams minister-president Geert Bourgeois. Elke Vlaamse minister mag een kandidaat (of kandidaten) voordragen. Dit jaar krijgen 16 Vlamingen een ereteken. Het gaat om: Anneleen Lenaerts (harpiste), Lode Wils (emeritus hoogleraar en geschiedschrijver van de Vlaamse Beweging), Françoise Chombar (CEO Melexis), Georges Monard (gewezen secretaris-generaal ministerie van onderwijs), Hans Bourlon en Gert Verhulst (die samen één ereteken krijgen als ceo's van Studio 100), Chris Lomme (actrice), Dirk Rombaut (directeur Passwerk), Vincent Leus (gedelegeerd bestuurder fonds Emilie Leus), Paul Vande Walle (ere-voorzitter vzw Ouders van Verongelukte Kinderen), Jean-Pierre Van Baelen (gedelegeerd bestuurder OLO), Jurn Verschraegen (directeur expertisecentrum voor dementie Vlaanderen), Ajit Shetty (ere-voorzitter Janssen Pharmaceutica nv), Vic Baron Swerts (ondernemer, oprichter Soudal nv), Bart van Wijmeersch (neuroloog, MS-expert), Stig Broeckx (wielrenner), Jean-Pierre Kruth (professor, wereldautoriteit op het vlak van 3D-printing).

Adellijke titels zijn maatschappelijk meer omstreden omdat ze teruggaan naar middeleeuwse gebruiken waarbij de erfelijke adel allerlei privileges genoot. Vandaag de dag zijn er nog enkele wettelijke uitzonderingen die enkel op de adel van toepassing zijn. Alleen in België, Spanje en de Verenigde Staten worden nog nieuwe adellijke titels toegekend. De meeste Europese landen reiken burgerlijke

eretekens uit. Net als in de Verenigde Staten mogen in de meeste landen geen adellijke titels publiek worden gebruikt. Het verzet tegen die titels is verankerd in de historisch revolutionaire afbraak van het ancien régime in de 19de eeuw.

“Adeldom stamt nog uit de tijd van de lijfeigenschap. Vandaag is het verlenen van een adeltitel nog een exclusief voorrecht van de Kroon.”

In 2002 trokken de toenmalige senatoren Vincent Van Quickenborne en Jean-Marie Dedecker, toen respectievelijk lid van Spirit en VLD, ten strijde tegen de adel. Het duo legde een voorstel van grondwetsherziening neer om Albert II te beletten nieuwe titels uit te delen, een wetsvoorstel om de 20.000 edellieden in ons land hun voorrechten af te pakken en een resolutie om de Raad van de Adel af te schaffen. “Adeldom stamt nog uit de tijd van de lijfeigenschap”, zeggen zij misprijzend. “Vandaag is het verlenen van een adeltitel nog een exclusief voorrecht van de Kroon. Er waren destijds 1.277 oude adellijke clans. Willem I verhief tegen vorstelijke betaling 37 Zuid-Nederlanders in de adelstand en na de Belgische onafhankelijkheid kwamen daar vrij vlug 469 families bij. Recenter is vooral onder koning Boudewijn het aantal nog flink toegenomen”.

Dedecker en Van Quickenborne vinden het niet democratisch dat de adellijke titel “als een eervol accessorium vermeld moet worden in alle akten van de burgerlijke stand en bij aanspreking door de rechterlijke macht”. Volgens een arrest van het hof van Cassatie “laat dit toe aan degene die ermee bekleed is, zich te situeren in de maatschappelijke hiërarchie.” Als het beide politici vandaag de dag nog een troost mag zijn, de huidige koning Filip hecht blijkbaar veel minder belang aan de uitreiking van adellijke titels dan zijn twee voorgangers. Toch blijft een adellijke titel een natte droom voor menige Belgische onderdaan. Wijlen premier Jean-Luc Dehaene vertelde in intieme kring fascinerend verhalen over hoever mensen wel wilden gaan om zo’n titel binnen te halen.